

ВНУТРІШНІЙ АУДИТ ЯК ІНСТРУМЕНТ МІНІМІЗАЦІЇ РИЗИКІВ У СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ

Радченя С.І. студ., Никифоров А. О., ст. викладач

Державний біотехнологічний університет

Ризики в сільському господарстві – можливі зовнішні та внутрішні загрози економічній безпеці сільськогосподарських товаровиробників. У сільському господарстві виділяють ризики природного, фінансового, політичного характеру тощо.

Ризик, пов'язаний з кадровим потенціалом є дуже важливим аспектом діяльності сільськогосподарського підприємства і полягає він як у низькій кваліфікаційній складовій трудових ресурсів підприємства, так і в обмеженій їх чисельності в сільській місцевості.

Природно-кліматичний ризик передбачає зовнішній вплив природних факторів, таких, як велика кількість дощів, сніговий покрив, перепади середньорічних температур. Фінансовий ризик полягає в імовірності зміни системи кредитування суб'єктів агропромислової сфери, змінами курсу іноземних валют.

Але як виявити ці ризики і виключити або хоча б мінімізувати? Цю проблему вирішує ризик-орієнтована система внутрішнього аудиту.

Внутрішній аудит – діяльність, спрямована на оцінку ефективності діяльності компанії та аналіз ризиків у частині ефективності діяльності компанії та аналіз ризиків у частині бізнес-процесів, прийнятих управлінських рішень, ведення бухгалтерського та податкового обліку, моніторингу діяльності всіх підрозділів за допомогою контрольних процедур. Основне завдання внутрішнього аудиту – запобігання зловживанням обов'язків.

Здійснюється ця процедура на підставі регламенту, складеного самою компанією.

Внутрішній аудит включає 4 основні етапи:

- Предаудит;
- Проведення аудиторської перевірки;
- Збір доказів і документування аудиту;
- Розроблення рекомендацій.

Предаудит – це попередній огляд осіб, які проходять аудит (економічні чинники, компетентність посадових осіб), визначення періоду, координація робіт, виявлення аспектів, які впливатимуть на висновки та підсумкову звітність. Потім слідує етап проведення безпосередньо аудиторської перевірки, у процесі якої відбувається вивчення порушень і зловживань, виявлення їх причин.

На третьому етапі відбувається узагальнення результатів аудиту, формується аудиторський звіт. На заключному етапі розробляються заходи, спрямовані на недопущення виявлених зловживань у майбутньому, а також мінімізацію реалізації ризиків.

Отже, система внутрішнього аудиту відіграє дуже важливу роль як для

акціонерів, так і для менеджменту, оскільки дає змогу виявити зловживання, порушення, недоліки в системі управління компаній сільськогосподарських товаровиробників і своєчасно запобігти реалізації можливих загроз.

Список літератури:

1. Робертсон Дж. Аудит / Дж. Робертсон. М.: КРМ О, Аудиторская фирма «Контракт», 2003. - 496 с.
2. Макаренко А.П., Меліхова Т.О., Бескоста Г.М. Аудит: навч.посібник. Запоріжжя: ЗДІА, 2016. 183 с.
3. Дерев'янка С. І., Кузик Н. П., Олійник С. О., Ганяйло О. М. Аудит : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2016. 380 с. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/TSUL/0038957.pdf>.
4. Загальне управління якістю / О.В. Нанка, Р.В. Антощенко, В.М. Кісь, І.О. Листопад, Н.І. Моїсєєва, І.В. Галич, А.О. Никифоров. Харків: ХНТУСГ, 2019. 205 с.
5. Гудзенко К.О., Галич І.В. До питання оцінювання ефективності систем менеджменту якості. *Матеріали міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих вчених «Експлуатаційна та сервісна інженерія»* С. 220-221.
6. Цибуля Ю.В., Ткаченко А.О., Галич І.В. Система управління якістю як фактор підвищення конкурентоспроможності продукції. *Матеріали МНПК «Інноваційні розробки в аграрній сфері»*, ХНТУСГ, ННІ МСМ, 12-13 грудня 2019 року. С. 134-135.
7. Лук'яненко В.М., Галич І.В., Жиліна О.О. Упровадження інтегрованих систем менеджменту на підприємствах України. *Стандартизація. Сертифікація. Якість*, С. 58-61.
8. Галич І.В., Антощенко Р.В. Оцінка відповідності продукції як складова технічного регулювання. *Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції ННІ механотроніки і систем менеджменту*. 2020. С 142-143.
9. Чуб О.О. Галич І.В. Модулі оцінки відповідності. *Матеріали МНПК «Інноваційні розробки в аграрній сфері»*, ХНТУСГ, ННІ МСМ, 12-13 грудня 2019 року. С. 136.